

TÍ ERT TÚ Á FACEBOOK

VIÐ SÍNUM **900** MILLIÓNUM **BRÚKARUM** ER 28 ÁRA GAMLI **FACEBOOK** STOVNARIN, **MARK ZUCKERBERG**, VORÐIN **MÁTTMIKLARI** ENN NÓGVIR AV HEIMSINS **STATSLEIÐARUM**. HÖG SUM LÁG HAVA Í DAG **TÖRV** Á AT VERA **PARTUR** AV SOSIALA **NETVERKINUM** HJÁ UNGA **AMERIKUMANNINUM**. MEN HVAT GOYMIR SEG **HANDAN** SOSIALA ALNÓTS **FYRIBRIGDI**?

BAKGRUND

Janus á Ryggi
post@sosialurin.fo

»Eitt 10 tal! :-) «, »Túsund takk fyri allar heilsanir, tað fløvar :-) «, »Huff, hendan samgongan...«, »nýtt jobb!« og ein ørgrynna av 'mær dámar' og viðmerkingum.

Menniskjan er í síni essens eitt floksdjór, hvørs hægsta endamál eru sambondini við onnur menniskju. Hesa grundleggjandi sosialu drívmeina hevur netverkið hjá Mark Zuckerberg frammum alt annað duga at kapitalisera uppá. Og tað er ikki hissini framburður, sosiala netverkið hevur sæð: Frá at vera eitt lítið lokalt netverk fyri lesandi á Harvard í 2004, til 901 milliónir brúkarar í 2012, slakar tríggar ferðir fólkatálið í USA. Atgongdin til at samskifta við so nógv brúkarar gevur Mark Zuckerberg eina serstöðu, sum nógvir statsleiðarar bert kunnu droyma um. Ambitióin hjá Zuckerberg er av bonapartskum slagi; einki minni enn allir alnótsbrúkarar í heiminum. Og nú facebook eisini er á skrásett á virðisbrævamarknaðinum, við einum virði uppá ikki minni enn slakar 104 milliardir dollarar (fyri eina heimasíðu? hugsar onkur), er ambióin at útbyggja og varðveita serstöðuna á marknaðinum í allar ævir. Næsta málið er ovurhondsstóri kinesiski marknaðurin, har Facebook enn er forboðið. Men Mark Zuckerberg er farin at læra seg kinesiskt, og tað gevur helst nakrar ábendingar.

Facebook hevur longu tryggjað sær eitt slag av persónligum sálarfrøðilugum

monopoli: Ert tú ikki á sosiala netverkinum, kanst tú ikki vera vísur í at verða boðin við til spennandi og týðandi sosial tiltøk, umframt at alsamt fleiri nýta netverkið sum grundleggjandi samskiptisplatform frammum sms-boð og teldupostar; skalt tryggja egna luttøku mást tú vera á netverkinum.

Facebook spælir uppá grundleggjandi menniskjanliga tørvin á at vera partur av sosiala felagskapinum. Tað kostar at vera uttanfyri. Tí er eisini sera trupult hjá øðrum sosialum netverkum á alnótini at kappast við Mark Zuckerberg. Alnótsrisin Google gjørdi eina roynd við sosiala netverkinum Google+, men

lítið spurdist burturúr, og hóast Google+ tøkniliga stendur seg væl í kappingini, verður trupult at kappast. Orsøkin man vera, at facebook brúkarar hava brúkt nógva tíð og orku uppá at netverka, og at gerast »vinir« við alskyns hugsandi gamlar vinir og kenningar, tey gera tí treyðugt hetta arbeiði umaftur. Síðan tryggjar sína serstöðu á marknaðinum við, at brúkarin sjálvur hevur lagt ovurhondsstóra persónliga orku í hana. Harumframt telist Facebook millum tær síður, fólk brúka tað mesta av síni online tíð uppá, til stóra ørkymlan hjá nógvum arbeiðsgevarum, tí hvat kann vera meiri týðandi enn at røkja síni sosialu sambond?

Sálarfrøðin vitjar cyberspace

Stephen G. Hoffman og Ashwini Nadkarni, frá Boston University í USA, ið hava granskað í sálarfrøðilugu drívmeini handan facebook nýtslu, komu í 2011 til tvær høvuðsniðurstøður um, hví fólk vera so drigin at sosiala netverkinum: Í fyrstu atløgu er talan um ein sterkan menniskjanligan tørv á at hoyra til og í øðrum lagi ein grundleggjandi tørv á, at føra seg sjálvan fram. Niðurstøðan hjá teimum tekur útgangsstøði í eini ørgrynna av kanningum og litteraturi á økinum. Tørvurin á at hoyra til er tætt knýttur at grundleggjandi menniskjanligum aspektum, eitt nú sjálsvirðing og sjálvsáliti. Hesir tørvir vera bert uppfylltir í sambondum við onnur, og sosialir miðlar á netinum bjóða seg fram at nækta hesar tørvir.

Men hetta er ikki øll frágreiðingin. Facebook nýtsla fer langt útum at røkja tætt sosial sambond. Summi hava omanfyri 1000 vinir og onnur væl meiri enn